

HEIDELBERSKÝ KATECHIZMUS

1. DEŇ PÁNOV

Otázka 1. Čo je твоjím jediným potešením v živote i pri smrti?

Odpoveď: To, že telom i dušou ako v živote, tak i pri smrti, **(a)** nie som sám svoj, **(b)** ale patrím svojmu vernému Spasiteľovi Pánovi Ježišovi Kristovi, **(c)** ktorý svojou drahou krvou učinil dokonale zadosť za všetky moje hriechy. **(d)** A vyslobodil ma z každej moci diabla, **(e)** i zachováva ma tak, **(f)** že bez vôle môjho nebeského Otca ani jeden vlas mi nemôže spadnúť z hlavy, **(g)** ba všetko mi musí slúžiť k spaseniu. **(h)** Preto ma aj ubezpečuje skrze svojho Ducha Svätého o večnom živote **(i)** a činí ma podľa srdca ochotným a náklonným žiť odteraz Jemu. **(j)**

(a) Rím 14,7-8 **(b)** 1Kor 6,19 **(c)** 1Kor 3,23; Tit 2,14 **(d)** 1Pt 1,18-19; 1Jn 1,7; 1Jn 2,2.12 **(e)** Žid 2,14; 1Jn 3,8; Jn 8,34-36 **(f)** Jn 6,39; Jn 10,28; 2Tes 3,3; 1Pt 5,5 **(g)** Mt 10,29-31; Lk 21,18 **(h)** Rím 8,28 **(i)** 2Kor 1,20-22; 2Kor 5,5; Ef 1,3-14; Rím 8,16; **(j)** Rím 8,14; 1Jn 3,3

Otázka 2. Koľko vecí máš poznať, aby si mohol/mohla v tomto potešení radostne žiť i zomrieť?

Odpoveď: Mám poznať tri veci: **(a)** po prvé: aký veľký je môj hriech a moja bieda; **(b)** po druhé: ako sa mi dostalo vykúpenia zo všetkých mojich hriechov a z každej mojej biedy; **(c)** po tretie: ako mám prejaviť vďaka Bohu za také vyslobodenie. **(d)**

(a) Mt 11,28-30; Lk 24,46-48; 1Kor 6,11; Tit 3,3-7 **(b)** Jn 9,41; Jn 15,22 **(c)** Jn 17,3; Sk 4,12; Sk 10,43 **(d)** Ef 5,8-11; 1Pt 2,9-10; Rím 6,1.2.12.13

PRVÁ ČASŤ – O BIEDE ČLOVEKA

2. DEŇ PÁNOV

Otázka 3. Ako poznáš svoju biedu?

Odpoveď: Svoju biedu poznám z Božieho zákona. **(a)**

(a) Rím 3,20

Otázka 4. Čo od nás žiada Boží zákon?

Odpoveď: V krátkosti nás tomu učí Kristus v Mt 22:37-40: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým srdcom, celou dušou a celou myslou. To je veľké a prvé prikázanie. A druhé je mu podobné: Milovať budeš blížneho ako seba samého. Na týchto dvoch prikázaniach sa zakladá celý zákon aj proroci.” **(a)**

(a) 5Mojž 6,5; 3Mojž 19,18; Mk 12,30; Lk 10,27

Otázka 5. Či môžeš toto všetko dokonale splniť?

Odpoveď: V žiadnom prípade, **(a)** lebo podľa prirodzenosti som náchylný nenávidieť Boha i svojho blížneho. **(b)**

(a) Rím 3,10.20.23; 1Jn 1,8.10 **(b)** Rím 8,7; Ef 2,3; Tit 3,3; 1Mojž 6,5; 1Mojž 8,21; Jer 17,9; Rím 7,23

3. DEŇ PÁNOV

Otázka 6. Stvoril Boh človeka tak zlého a skazeného?

Odpoveď: Určite nie, naopak, Boh stvoril človeka dobrého **(a)** a na svoj obraz, **(b)** v opravdivej spravodlivosti a svätosti, aby Boha, svojho Stvoriteľa, v pravde poznal, zo srdca miloval a žil s Ním vo večne trvajúcej radosi, Jeho oslavoval a zveleboval. **(c)**

(a) 1Mojž 1,31 **(b)** 1Mojž 1,26-27 **(c)** Kol 3,9-10; Ef 4,23-24; 2Kor 3,18

Otázka 7. Odkiaľ teda pochádza skazenosť ľudskej prirodzenosti?

Odpoveď: Z pádu a neposlušnosti našich prvých rodičov Adama a Evy v raji, **(a)** kde sa naša prirodzenosť natoľko porušila, že sa všetci v hriechu počíname a rodíme. **(b)**

(a) 1Mojž 3; Rím 5,12.18.19 **(b)** Žalm 51,5; 1Mojž 5,3

Otázka 8. Či sme natoľko skazení, že sme úplne neschopní nič dobrého vykonať, a sme náchylní ku každému zlu?

Odpoveď: Vskutku sme, **(a)** až kým nie sme znovuzrodení Duchom Božím. **(b)**

(a) 1Mojž 8,21; Jn 3,6; 1Mojž 6,5; Job 14,4; Job 15,14.16.36; Iz 53,6 **(b)** Jn 3,3-5; 1Kor 12,3; 2Kor 3,5

4. DEŇ PÁNOV

Otázka 9. Bol teda Boh nespravodlivý k človeku, ak ho žiadal vo svojom zákone o niečo, čo nemohol splniť?

Odpoveď: Vôbec nie, **(a)** lebo Boh stvoril človeka schopného naplniť zákon, ale človek na popud diabla **(b)** i vlastnou úmyselnou neposlušnosťou **(c)** pozbavil týchto Božích darov tak seba, ako aj svojich potomkov.

(a) Ef 4,24; Kaz 7,29 **(b)** Jn 8,44; 2Kor 11,3; 1Mojž 3,4 **(c)** 1Mojž 3,6; Rím 5,12; 1Tim 2,13-14

Otázka 10. Bude Boh znášať takú neposlušnosť a vzburu bez trestu?

Odpoveď: V žiadnom prípade, **(a)** ba hrozne sa hnevá ako na dedičný hriech, tak aj na hriechy nami vykonané. Svojím spravodlivým súdom ich potrestá, a to v časnosti i vo večnosti **(b)** podľa svojho Slova: „Zlorečený každý, kto nezotrváva vo všetkom a neplní, čo kniha zákona prikazuje.” **(c)**

(a) 1Mojž 2,17; Rím 5,12 **(b)** Žalm 5,5; Nah 1,2; 2Mojž 20,5; 2Mojž 34,7; Rím 1,18; Ef 5,6; Žid 9,27 **(c)** 5Mojž 27,26; Gal 3,10

Otázka 11. Ale či Boh nie je zároveň aj milostivý?

Odpoveď: Áno, Boh je v skutku milostivý, **(a)** ale aj spravodlivý. **(b)** Preto Jeho spravodlivosť vyžaduje, aby hriech, ktorý človek spáchal proti najvyššiemu Božiemu majestátu, bol potrestaný tiež najvyšším, to jest večne trvajúcim trestom na tele i na duši.

(a) 2Mojž 34,6-7; 2Mojž 20,6 **(b)** Žalm 7,9; 2Mojž 20,5; 2Mojž 23,7; Žalm 5,5-6; Nah 1,2-3

DRUHÁ ČASŤ – O VYKÚPENÍ ČLOVEKA

5. DEŇ PÁNOV

Otázka 12. Keďže si teda podľa spravodlivého súdu Božieho zasluhujeme časný i večný trest, či neexistuje žiaden spôsob, ako by sme mohli byť tohto trestu zbavení a boli znovu prijatí do milosti?

Odpoveď: Božia spravodlivosť vyžaduje zadostučinenie. **(a)** Preto jej musíme učiniť dokonale zadosť buď my sami, alebo to musí vykonať za nás niekto iný. **(b)**

(a) 1Mojž 2,17; 2Mojž 20,5; 2Mojž 23,7; Ez 18,4; Mt 5,26; 2Tes 1,6; Lk 16,2 **(b)** Rím 8,3-4

Otázka 13. Môžeme azda my sami učiniť zadosť Božej spravodlivosti?

Odpoveď: Vôbec nie, naopak, náš dlh rozmnožujeme zo dňa na deň. **(a)**

(a) Job 9,2-3; Job 15,15-16; Job 4,18-19; Žalm 130,3; Mt 6,12; Mt 18,25; Mt 16,26

Otázka 14. Možno vôbec nájsť niekoho medzi púhym stvorením, kto by bol schopný učiniť za nás zadosť?

Odpoveď: Nie; lebo po prvé, žiadne iné stvorenie Boh nepotrestá za hriech, ktorý spáchal človek; **(a)** a ďalej, ani žiadne púhe stvorenie nemôže niesť bremeno Božieho hnevu za hriech tak, aby iných od neho oslobodilo. **(b)**

(a) Ez 18,4; 1Mojž 3,17; Žid 2,14-17 **(b)** Nah 1,6; Žalm 130,3

Otázka 15. Akého teda prostredníka a vykupiteľa máme hľadať?

Odpoveď: Takého, ktorý je skutočný a dokonale spravodlivý človek; **(a)** a pritom mocnejší nad každé stvorenie, totiž Ten, ktorý je zároveň aj pravý Boh. **(b)**

(a) 1Kor 15,21; Jer 33,16; Iz 53,9; 2Kor 5,21; Žid 7,16.26 **(b)** Iz 7,14; Iz 9,6; Rím 9,5; Jer 23,5-6; Jer 23,6; Lk 11,22

6. DEŇ PÁNOV

Otázka 16. Prečo musí byť skutočný a aj dokonale spravodlivý človek?

Odpoveď: Preto, lebo Božia spravodlivosť vyžaduje, aby za hriech učinila zadosť tá istá ľudská prirodzenosť, ktorá hriech spáchala. **(a)** Avšak kto je hriešny, nemôže učiniť zadosť za iných. **(b)**

(a) Ez 18,4.20; Rím 5,12.15.18; 1Kor 15,21; Žid 2,14-16; 1Pt 3,18; Iz 53,3-5,10.11. **(b)** Žid 7,26-27; Žalm 49,7-8; 1Pt 3,18

Otázka 17. Prečo musí byť zároveň aj pravý Boh?

Odpoveď: Preto, aby mocou svojej Božskej podstaty **(a)** mohol na svojom tele **(b)** znášať tarchu Božieho hnevu, **(c)** a tak nám získať a vrátiť spravodlivosť a život. **(d)**

(a) Iz 9,6; Iz 63,3 **(b)** Iz 53,4.11 **(c)** 5Mojž 4,24; Nah 1,6; Žalm 130,3 **(d)** Iz 53,5.11; Sk 2,24; 1Pt 3,18; Jn 3,16; Sk 20,28

Otázka 18. Kto je ten Prostredník, ktorý je skutočný Boh (a) a zároveň aj skutočný (b) a spravodlivý človek? (c)

Odpoveď: Náš Pán Ježiš Kristus, **(d)** „ktorého nám Boh učinil múdrosťou a spravodlivosťou, a posvätením, a vykúpením“. **(e)**

(a) 1Jn 5,20; Rím 9,5; Rím 8,3; Gal 4,4; Iz 9,6; Jer 23,6; Mal 3,1 **(b)** Lk 1, 42; Lk 2,6-7; Rím 1,3; Rím 9,5; Fil 27; Žid 2,14.16-17; Žid 4,15 **(c)** Iz 53,9.11; Jer 23,5; Lk 1,35; Jn 8,46; Žid 4,15; Žid 7,26; 1Pt 1,19; 1Pt 2,22; 1Pt 3,18 **(d)** 1Tim 2,5; Žid 2,9; Mt 1,23; 1Tim 3,16; Lk 2,11 **(e)** 1Kor 1,30

Otázka 19. Odkiaľ to vieš?

Odpoveď: Zo svätého evanjelia, ktoré Boh najskôr zjavil v raji, **(a)** potom dal zvestovať patriarchami **(b)** a prorokmi, **(c)** znázornil v obetiach a iných obradoch zákona, **(d)** a nakoniec naplnil prostredníctvom svojho jednorodeného Syna. **(e)**

(a) 1Mojž 3,15 **(b)** 1Mojž 22,18; 1Mojž 22,3; 1Mojž 49,10-11 **(c)** Iz 53; Iz 42,1-4; Iz 43,25; Iz 49,5.6.22.23; Jer 23,5.6; Jer 31,32.33; Jer 32,39-41; Mich 7,18-20; Sk 10,43; Rím 1,2; Žid 1,1; Sk 3, 22-24; Sk 10,43; Jn 5,46 **(d)** Žid 10, 1.7; Kol 2,7; Jn 5,46; **(e)** Rím 10,4; Gal 4,4-5; Gal 3,24; Kol 2,17

7. DEŇ PÁNOV

Otázka 20. Sú Kristom spasení všetci, ktorí zahynuli v Adamovi?

Odpoveď: Nie, **(a)** iba tí, ktorí sú v Neho vštepení a živou vierou prijímajú všetky Jeho dobrodenia. **(b)**

(a) Mt 7,14; Mt 22,14 **(b)** Mk 16,16; Jn 1,12; Jn 3,16.18.36; Iz 53,11; Žalm 2,12; Rím 11,17.19.20; Rím 3,22; Žid 4,2-3; Žid 5,9; Žid 10,39; Žid 11,6

Otázka 21. Čo je to živá viera?

Odpoveď: Živá viera nie je len určité poznanie, podľa ktorého uznávam za pravdu všetko, čo nám Boh zjavil vo svojom Slove, **(a)** ale tiež pevná dôvera, **(b)** ktorú Svätý Duch **(c)** vznecuje skrze evanjelium v mojom srdci **(d)**; že nielen iným, ale i mne je odpustenie hriechov, večná spravodlivosť a spasenie **(e)** zadarmo darované Bohom, z púhej milosti, jedine pre Kristove zásluhy. **(f)**

(a) Jk 2,19 **(b)** 2Kor 4,13; Ef 2,7-9; Ef 3,12; Gal 2,16; Žid 11,1.7-10; Žid 4,16; Jk 1,6; Mt 16,17; Fil 1,19; Rím 4,16-21; Rím 5,1; Rím 1,16; Rím 10,10.17; Rím 3,24-25 **(c)** Gal 5,22; Mt 16,17; 2Kor 4,13; Jn 6,29; Ef 2,8; Fil 1,19; Sk 16,14 **(d)** Rím 1,16; Rím 10,17; 1Kor 1,21; Sk 10,44; Sk 16,14 **(e)** Rím 1,17; Gal 3,11; Žid 10,10.38; Gal 2,16 **(f)** Ef 2,8; Rím 3,24; Rím 5,19; Lk 1,77-78

Otázka 22. Čomu má teda nevyhnutne kresťan veriť?

Odpoveď: Všetkému, čo nám evanjelium zaslubuje, **(a)** čomu nás stručne učia články našej všeobecnej, nad každú pochybnosť stojacej kresťanskej viery.

(a) Jn 20,31; Mt 28,19; Mk 1,15

Otázka 23. Ako znejú tieto články?

Odpoveď:

I. Verím v Boha Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme

II. i v Ježiša Krista, Syna Jeho jediného, Pána nášho,

III. ktorý sa počal z Ducha Svätého, narodil sa z Márie panny.

IV. Trpel pod Pontským Pilátom, bol ukrižovaný, umrel a bol pochovaný,
zostúpil do pekiel.

V. Na tretí deň vstal z mŕtvych.

VI. Vstúpil na nebesá, sedí po pravici Boha Otca všemohúceho.

VII. Odtiaľ príde súdiť živých i mŕtvych.

VIII. Verím v Ducha Svätého.

IX. Verím v svätú cirkev všeobecnú, spoločenstvo svätých,

X. hriechov odpustenie,

XI. tela z mŕtvych vzkriesenie

XII. a život večný. Amen.

8. DEŇ PÁNOV

Otázka 24. Na koľko častí sú tieto články rozdelené?

Odpoveď: Na tri časti: prvá hovorí o Bohu Otcovi a našom stvorení; druhá o Bohu Synovi a našom vykúpení; tretia o Bohu Duchu Svätom a našom posvätení.

Otázka 25. Keď je len jedna Božská podstata, (a) prečo hovoríš o Otcovi, Synovi a Duchu Svätom?

Odpoveď: Lebo Boh sám seba zjavil vo svojom Slove (b) tak, že tieto tri rôzne osoby sú jeden pravý a večný Boh.

(a) 5Mojž 6,4; Ef 4,6; Iz 44,6; Iz 45,5; 1Kor 8,4.6 (b) Iz 61,1; Lk 4,18; 1Mojž 1,2.3; Žalm 33,6; Iz 48,16; Žalm 110,1; Mt 3,16.17; Mt 28,19; 1Jn 5,7; Iz 6,1.3; Jn 14,26; Jn 15,26; 2Kor 13,13; Gal 4,6; Ef 2,18; Tit 3,5.6

O BOHU OTCOVI

9. DEŇ PÁNOV

Otázka 26. Čomu veríš, keď hovoríš: „Verím v Boha Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme“?

Odpoveď: Verím, že večný Otec nášho Pána Ježiša Krista (ktorý z ničoho stvoril nebo a zem, a všetko čo je v nich; (a) ktorý rovnako všetko udržuje a spravuje podľa svojej večnej rady a prozreteľnosti) (b) je pre zásluhy Krista, Jeho Syna, mojím Bohom a Otcom; (c) na ktorého sa úplne spolieham a nepochybujem, že mi dá všetko potrebné pre dušu a telo. (d) On tiež spôsobí, že všetko zlé, čo na mňa dopustí v tomto slzavom údolí, premení mi na dobré, (e) lebo ako všemohúci Boh to môže (f) a ako verný Otec chce tak urobiť. (g)

(a) 1Mojž 1-2; Job 33,4; Job 38-39; Žalm 33,6; Sk 4,24; Sk 14,15; Iz 45,7 (b) Mt 10,29; Žid 1,3; Žalm 104,27-30; Žalm 115,3; Mt 10,29; Ef 1,11 (c) Jn 1,12; Rím 8,15; Gal 4,5-7; Ef 1,5 (d) Žalm 55,23; Mt 6,25.26; Lk 12,22 (e) Rím 8,28 (f) Rím 10,12; Lk 12,22; Rím 8,23; Iz 46,4; Rím 10,12 (g) Mt 6,25-34; Mt 7,9-11

10. DEŇ PÁNOV

Otázka 27. Ako rozumieš Božej prozreteľnosti?

Odpoveď: Božia prozreteľnosť je všemohúca a všadeprítomná Božia moc, **(a)** ktorou Boh – akoby svojou rukou – udržuje a spravuje **(b)** nebo a zem a všetko stvorenie; takže byliny a zeleň, dážď a sucho **(c)**, úrodné a neúrodné roky, pokrm a nápoj, zdravie a choroba **(d)**, bohatstvo a chudoba, **(e)** teda všetky veci neprichádzajú náhodne, ale z Jeho Otcovskej ruky. **(f)**

(a) Sk 17,25-28; Jer 23,23.24; Iz 29,15.16; Ez 8,12 **(b)** Žid 1,3 **(c)** Jer 5,24; Sk 14,17 **(d)** Jn 9,3 **(e)** Pr 22,2 **(f)** Mt 10,20; Pr 16,33

Otázka 28. Aký úžitok máme z poznania, že Boh všetko stvoril a svojou prozreteľnosťou spravuje všetky veci?

Odpoveď: Z toho poznania máme ten úžitok, že trpezlivo znášame svoje trápenie, **(a)** za svoje radosti sme vďační, **(b)** a o svoju budúcnosť nemáme obavy. Dôverujeme nášmu vernému Bohu a Otcovi, **(c)** že nič nás nemôže oddeliť od Jeho lásky, **(d)** lebo všetko stvorenie má vo svojej ruke a bez Jeho vôle sa nič nemôže stať. **(e)**

(a) Rím 5,3; Jk 1,3; Žalm 39,9; Job 1,21.22 **(b)** 5Mojž 8,10; 1Tes 5,18 **(c)** Žalm 55,22; Rím 5,4 **(d)** Rím 8,38.39 **(e)** Job 1,12; Job 2,6; Sk 17,25.28; Pr 21,1

O BOHU SYNOVI

11. DEŇ PÁNOV

Otázka 29. Prečo sa Boží Syn volá Ježiš, teda Spasiteľ?

Odpoveď: Lebo nás spasí a vyslobodí nás z našich hriechov **(a)** a tiež preto, aby sme ani nehľadali a ani nenachádzali spasenie v niekom inom. **(b)**

(a) Mt 1,21; Žid 7,24.25 **(b)** Sk 4,12; Jn 15,4.5; 1Tim 2,5; Iz 43,11; 1Jn 5,11

Otázka 30. Veria v Ježiša, jediného Spasiteľa, aj tí, ktorí hľadajú spasenie a šťastie cez svätých, samých seba, alebo inakšie?

Odpoveď: Nie, lebo napriek tomu, že sa Ním chvália slovami, predsa skutkami popierajú Ježiša ako jediného Vysloboditeľa a Spasiteľa. **(a)** Iba jedno je pravda: alebo Ježiš nie je dostatočný Spasiteľ, alebo tí, ktorí pravou vierou prijímajú Spasiteľa, musia v Ňom nájsť všetko nevyhnutné pre svoje spasenie. **(b)**

(a) 1Kor 1,13.30.31; Gal 5,4 **(b)** Žid 12,2; Iz 9,6; Kol 1,19.20; Kol 2,10; 1Jn 1,7.16

12. DEŇ PÁNOV

Otázka 31. Prečo ho nazývame Kristom, totiž Pomazaným?

Odpoveď: Preto, lebo ho Boh Otec ustanovil a Duchom Svätým pomazal **(a)** za nášho najväčšieho Proroka a Učiteľa, **(b)** ktorý nám plne zjavil skrytú radu a vôľu Boha o našom vykúpení; **(c)** ďalej za nášho Veľkňaza, **(d)** ktorý nás vykúpil jedinečnou obeťou svojho tela **(e)** a neustále sa za nás prihovára u Boha Otca svojou modlitbou; **(f)** a tiež za večného Kráľa, ktorý nás svojím slovom a Duchom spravuje, a ktorý nás ochraňuje a zachováva v spasení, ktoré pre nás získal. **(g)**

(a) Žid 1,9; Žalm 45,8; Iz 61,1; Lk 4,18 **(b)** 5Mojž 18,15; Sk 3,22; Sk 7,37; Iz 55,4 **(c)** Jn 1,18; Jn 15,15 **(d)** Žalm 110,4 **(e)** Žid 10,12.14; Žid 9,12.14.28 **(f)** Rím 8,34; Žid 9,24; 1Jn 2,1; Rím 5,9.10 **(g)** Žalm 2,6; Zach 9,9; Mt 21,5; Lk 1,33; Mt 28,18; Jn 10,28; Zjav 12,10.11

Otázka 32. Prečo ťa nazývajú kresťanom? **(a)**

Odpoveď: Preto, lebo som skrze vieru údom Ježiša Krista, **(b)** a tak účastný Jeho pomazania; **(c)** aby som smel vyznávať Jeho meno **(d)** a vydávať sa Jemu v živú obeť vďaky, **(e)** aby som mohol slobodne a s dobrým svedomím bojovať proti hriechu a Satanovi v tomto živote, **(f)** a potom s Ním panoval vo večnosti nad všetkým stvorením. **(g)**

(a) Sk 11,26 **(b)** 1Kor 6,15 **(c)** 1Jn 2,27; Sk 2,17 **(d)** Mt10,32; Rím 10,10; Mk 8,38 **(e)** Rím 12,1; 1Pt 2,5.9; Zjav 5,8.10; Zjav 1,6 **(f)** 1Pt 2,11; Rím 6,12.13; Gal 5,16.17; Ef 6,11; 1Tim 1,18.19 **(g)** 2Tim 2,12; Mt 25,34

13. DEŇ PÁNOV

Otázka 33. Prečo je Kristus nazvaný „jednorodným Synom“ Božím, keď aj my sme deťmi Božími?

Odpoveď: Pretože jedine Kristus je podľa prirodzenosti večným Synom Božím, **(a)** no nás Boh adoptoval za svoje deti z milosti, **(b)** pre Jeho zásluhy.

(a) Jn 1,1-3.14.18; Žid 1,1.2; Jn 3,16; 1Jn 4,9; Rím 8,32 **(b)** Rím 8,15-17; Jn 1,12; Gal 4,6; Ef 1,5.6

Otázka 34. Prečo ho nazývaš „naším Pánom“?

Odpoveď: Lebo On nás vykúpil s naším telom i dušou z hriechu a z moci diabla, a to nie zlatom ani striebrom, ale svojou drahou krvou, a učinil nás svojím vlastníctvom. **(a)**

(a) 1Pt 1,18.19; 1Pt 2,9; 1Kor 6,20; 1Kor 7,23; 1Tim 2,6; Jn 20,28

14. DEŇ PÁNOV

Otázka 35. Čo znamená: „ktorý sa počal z Ducha Svätého, narodil sa z Márie panny“?

Odpoveď: To znamená, že večný Syn Boží, ktorý je a zostáva **(a)** pravým a večným Bohom, **(b)** pôsobením Ducha Svätého **(c)** z tela a krvi panny Márie vzal na seba skutočnú ľudskú prirodzenosť, **(d)** aby sa stal skutočným potomkom Dávida, **(e)** vo všetkom podobným svojim bratom, **(f)** okrem hriechu. **(g)**

(a) Rím 1,4; Rím 9,5 **(b)** 1Jn 5,20; Jn 1,1; Jn 17,3; Rím 1,3; Kol 1,15 **(c)** Jn 1,14; Mt 1,18.20; Lk 1,32.35 **(d)** Gal 4,4; Lk 1,31.42.43 **(e)** Žalm 132,11; Rím 1,3; 2Sam 7,12; Sk 2,30 **(f)** Fil 2,7; Žid 2,14.17 **(g)** Žid 4,15

Otázka 36. Aký úžitok máš z Kristovho svätého počatia a narodenia?

Odpoveď: On je náš Prostredník **(a)** a Jeho nevinnosťou a dokonalou svätosťou je v Božích očiach prikrýty môj hriech, v ktorom som bol počatý aj porodený. **(b)**

(a) Žid 7,26.27; Žid 2,17 **(b)** 1Pt 1,18.19; 1Pt 3,18; 1Kor 1,30.31; Rím 8,3.4; Iz 53,11; Žalm 32,1

15. DEŇ PÁNOV

Otázka 37. Ako rozumieš tomu, že „trpel“?

Odpoveď: Tak, že On po celý čas svojho života na Zemi, obzvlášť na jeho konci, znášal na tele i na duši hnev Boží proti hriechom celého ľudského pokolenia: **(a)** aby svojím utrpením ako jedinou obeťou zmierenia **(b)** vyslobodil naše telo a dušu z večného zatratenia **(c)** a získal pre nás Božiu priazeň, spravodlivosť a večný život. **(d)**

(a) Iz 53,4; 1Pt 2,24; 1Pt 3,18; 1Tim 2,6 **(b)** Iz 53,10.12; Ef 5,2; 1Kor 5,7; 1Jn 2,2; 1Jn 4,10; Rím 3,25; Žid 9,28; Žid 10,14 **(c)** Gal 3,13; Kol 1,13; Žid 9,12; 1Pt 1,18.19 **(d)** Rím 3,25; 2Kor 5,21; Jn 3,16; Jn 6,51; Žid 9,15; Žid 10,19

Otázka 38. Prečo trpel pod Pontským Pilátom ako svojim sudcom?

Odpoveď: Preto, aby nás On – nevinný a predsa svetským sudcom odsúdený – **(a)** oslobodil od prísneho súdu Božieho, pred ktorý sme mali byť my postavení. **(b)**

(a) Jn 18,38; Mt 27,24; Sk 4,27.28; Lk 23,14.15; Jn 19,4 **(b)** Žalm 69,4; Iz 53,4.5; 2Kor 5,21; Gal 3,13

Otázka 39. Má význam to, že zomrel na kríži a nie inou smrťou?

Odpoveď: Áno, má, lebo tým som uistený, že vzal na seba ťarchu kliatby (zllorečenia), ktorá ma ťažila. **(a)** Boh totiž zllorečil smrti na kríži. **(b)**

(a) Gal 3,13 **(b)** 5Mojž 21,23

16. DEŇ PÁNOV

Otázka 40. Prečo sa musel Kristus ponížiť až na smrť?

Odpoveď: Pretože vzhľadom na spravodlivosť a pravdu Božiu **(a)** nemohlo byť učené zadost' za naše hriechy inak, než smrťou Božieho Syna. **(b)**

(a) 1Mojž 2,17 **(b)** Rím 8,3.4; Žid 2,9.14.15

Otázka 41. Prečo bol pochovaný?

Odpoveď: Preto, aby sa dokázalo, že skutočne zomrel. **(a)**

(a) Mt 27,59-60; Lk 23,52-53; Jn 19,38-42; Sk 13,29

Otázka 42. Keď Kristus zomrel za nás, prečo máme zomrieť aj my?

Odpoveď: Naša smrť nie je zadostučinením za naše hriechy, **(a)** ale je iba odstránením hriechu a prechodom do večného života. **(b)**

(a) Mk 8,37; Žalm 49,7 **(b)** Jn 5,24; Fil 1,23; Rím 7,24

Otázka 43. Aký ďalší úžitok máme z obete a smrti Ježiša Krista na kríži?

Odpoveď: Ten, že mocou Kristovej smrti je náš starý človek spolu s Ním ukrižovaný, usmrcovaný a pochovávaný, **(a)** aby v nás viacej nepanovali porušené náklonnosti tela, **(b)** ale aby sme samých seba vydávali Jemu v obeť vďaky. **(c)**

(a) Rím 6,6 **(b)** Rím 6,6-8.11.12; Kol 2,12 **(c)** Rím 12,1

Otázka 44. Prečo dodávaš k tomu, že „zostúpil do pekiel“?

Odpoveď: Preto, aby som mohol byť aj v najväčších pokušeniach uistený a úplne potešený tým, že On ma svojou nepredstaviteľnou úzkosťou, bolesťou, hrôzou a pekelnou agóniou, ktoré znášal počas celého svojho utrpenia, **(a)** ale obzvlášť na kríži, vyslobodil z pekelného súženia a trápenia. **(b)**

(a) Žalm 18,5.6; Žalm 116,3; Mt 26,38; Žid 5,7; Iz 53,10; Mt 27,46 **(b)** Iz 53,5

17. DEŇ PÁNOV

Otázka 45. Aký úžitok máme zo zmŕtvychvstania Ježiša Krista?

Odpoveď: Po prvé: svojím zmŕtvychvstaním premohol smrť, aby sme sa mohli stať účastníkmi spravodlivosti, ktorú pre nás získal svojou smrťou. **(a)** Potom: Jeho sila prebúda aj nás k novému životu. **(b)** Napokon: zmŕtvychvstanie Ježiša Krista je istou zárukou nášho slávneho zmŕtvychvstania. **(c)**

(a) 1Kor 15,16; Rím 4,25; 1Pt 1,3 (b) Rím 6,4; Kol 3,1.3; Ef 2,5.6 (c) 1Kor 15,12.20.21; Rím 8,11

18. DEŇ PÁNOV

Otázka 46. Ako rozumieš tomu, že „vstúpil na nebesá“?

Odpoveď: Tak, že Kristus sa pred očami svojich učeníkov pozdvihol zo zeme do neba (a) a je tam k nášmu dobru, (b) dokiaľ znova nepríde súdiť živých i mŕtvych. (c)

(a) Sk 1,9; Mt 26,64; Mk 16,19; Lk 24,51 (b) Žid 7,25; Žid 4,14; Žid 9,24; Rím 8,34; Ef 4,10; Kol 3,1 (c) Sk 1,11; Mt 24,30

Otázka 47. Či nie je Kristus s nami až do skonania sveta tak, ako nám zaslúbil? (a)

Odpoveď: Kristus je pravý človek a pravý Boh. Podľa svojej ľudskej prirodzenosti nie je viacej na Zemi, (b) ale podľa svojho božstva, velebnosti, milosti a Ducha sa nikdy nevzďaľuje od nás. (c)

(a) Mt 28,20 (b) Žid 8,4; Mt 26,11; Jn 16,28; Jn 17,11; Sk 3,21 (c) Jn 14,17-19; Jn 16,13; Mt 28,20; Ef 4,8.12

Otázka 48. Ak Kristus nie je prítomný podľa svojej ľudskej prirodzenosti všade tam, kde je prítomný podľa svojho božstva, nie sú potom tieto dve prirodzenosti v ňom navzájom oddelené?

Odpoveď: Vôbec nie. Hoci Jeho božská prirodzenosť je neobmedzená a všadeprítomná, (a) z čoho nevyhnutne vyplýva, že rovnako existuje aj za hranicami ľudskej prirodzenosti, ktorú vzal na seba, (b) aj napriek tomu však Jeho božská prirodzenosť ostáva v Jeho ľudskej prirodzenosti a je s ňou osobne zjednotená.

(a) Sk 7,49; Jer 23,24 (b) Kol 2,9; Jn 3,13; Jn 11,15; Mt 28,6

Otázka 49. Aký úžitok máme z toho, že Ježiš Kristus vstúpil na nebesá?

Odpoveď: Po prvé: je naším Obhajcom v nebi u svojho Otca. (a) Potom: to, že máme telo v nebi, je istou zárukou, že On, naša hlava, vezme k sebe aj nás, svoje údy. (b) A napokon: posla nám svojho Ducha ako závdavok, (c) ktorého mocou „hľadáme to, čo je hore, kde Kristus sedí na pravici Božej, a nie to, čo je na zemi“. (d)

(a) 1Jn 2,1; Rím 8,34 (b) Jn 14,2; Jn 17,24; Jn 20,17; Ef 2,6 (c) Jn 14,16.7; Sk 2,1-4.33; 2Kor 1,22; 2Kor 5,5 (d) Kol 3,1; Fil 3,14

19. DEŇ PÁNOV

Otázka 50. Prečo vyznávaš: „Sedí na pravici Boha Otca všemohúceho“?

Odpoveď: Lebo Ježiš Kristus preto vstúpil na nebesá, aby i tam ukázal, že je hlavou svojej cirkvi **(a)** a že skrze Neho Otec riadi všetky veci. **(b)**

(a) Ef 1,20.21.23; Kol 1,18 **(b)** Mt 28,18; Jn 5,22

Otázka 51. Aký úžitok máme z tejto slávy Krista, našej hlavy?

Odpoveď: Predovšetkým, že skrze svojho Svätého Ducha vylieva na nás ako na svoje údy nebeské dary; **(a)** ďalej, že svojou mocou nás chráni a zachováva pred všetkými nepriateľmi. **(b)**

(a) Sk 2,33; Ef 4,8 **(b)** Žalm 2,9; Žalm 110,1.2; Jn 10,28; Ef 4,8

Otázka 52. Aké potešenie máš z toho, že Kristus opäť príde „súdiť živých i mŕtvych“?

Odpoveď: Také, že v každom súžení a v prenasledovaní so vzpriamenou hlavou očakávam z neba toho, ktorý sa už prv postavil za mňa pred Boží súd a sňal zo mňa všetko prekliatie, a ktorý príde ako Sudca z neba, **(a)** aby odsúdil všetkých svojich i mojich nepriateľov do večného zatratenia, **(b)** mňa však so svojimi vyvolenými vezme k sebe do nebeskej radosti a slávy. **(c)**

(a) Lk 21,28; Rím 8,23; Fil 3,20; Tit 2,13; 1Tes 4,16 **(b)** 2Tes 1,6.8-10; Mt 25,41-43 **(c)** Mt 25,34; 2Tes 1,7

O BOHU DUCHU SVÄTOM

20. DEŇ PÁNOV

Otázka 53. Čo veríš o Duchu Svätom?

Odpoveď: Verím, že Duch Svätý je predovšetkým s Otcom i Synom pravý a rovnako večný Boh. **(a)** Je mi daný tiež preto, **(b)** aby ma skrze pravú vieru činil účastníkom Krista a všetkých jeho dobrodení, **(c)** a aby ma mohol potešovať a zostávať so mnou naveky. **(d)**

(a) 1Jn 5,7; 1Mojž 1,2; Iz 48,16; 1Kor 3,16; 1Kor 6,19; Sk 5,3.4 **(b)** Gal 4,6; Mt 28,19.20; 2Kor 1,21.22; Ef 1,13 **(c)** Gal 3,14; 1Pt 1,2; 1Kor 6,17 **(d)** Sk 9,31; Jn 15,26 **(e)** Jn 14,16; 1Pt 4,14

21. DEŇ PÁNOV

Otázka 54. Čo veríš o svätej všeobecnej cirkvi Kristovej?

Odpoveď: Verím, že Syn Boží **(a)** od počiatku sveta až do jeho konca **(b)** si svojím Svätým Duchom a Slovom **(c)** zhromažďuje, ochraňuje a zachováva **(d)** z celého ľudského pokolenia **(e)** cirkev, vyvolenú k večnému životu, **(f)** zjednotenú v pravej viere. **(g)** A verím, že aj ja som jej živým členom **(h)** a naveky ním aj zostanem. **(i)**

(a) Ef 5,26; Jn 10,11; Sk 20,28; Ef 4,11-13 **(b)** Žalm 71,17.18; Iz 59,21; 1Kor 11,26 **(c)** Iz 59,21; Rím 1,16; Rím 10,14-17; Ef 5,26 **(d)** Mt 16,18; Jn 10,28-30; Žalm 129,1-5 **(e)** 1Mojž 26,4; Zjav 5,9 **(f)** Rím 8,29.30; Ef 1,10-13 **(g)** Sk 2,46; Ef 4,3-6 **(h)** Žalm 23,6; 1Kor 1,8.9; Jn 10,28; 1Jn 2,19; 1Pt 1,5 **(i)** 1Jn 3,14.19-21; 2Kor 13,5; Rím 8,10

Otázka 55. Čo znamená „spoločenstvo svätých“?

Odpoveď: Predovšetkým to znamená, že všetci veriaci sú spoločne účastníkmi Krista a Jeho bohatstiev i darov. **(a)** Ďalej to znamená, že každý si musí uvedomovať svoju povinnosť slúžiť ochotne a láskavo svojimi darmi v prospech a ku spaseniu druhých veriacich. **(b)**

(a) 1Jn 1,3; 1Kor 1,9; Rím 8,32; 1Kor 12,12.13; 1Kor 6,17 **(b)** 1Kor 12,21; 1Kor 13,1.5; Fil 2,4-8

Otázka 56. Čo veríš o „odpustení hriechov“?

Odpoveď: Verím, že Boh pre Kristovo zadosťučinenie nebude viacej spomínať moje hriechy, ani moju porušenie prirodzenosť, proti ktorej musím bojovať po celý život, **(a)** ale naopak, milostivo mi pripočíta Kristovu spravodlivosť, **(b)** aby som nikdy nebol odsúdený Božím súdom. **(c)**

(a) 1Jn 2,2; 1Jn 1,7; 2Kor 5,19.21 **(b)** Jer 31,34; Žalm 103,3.4; Žalm 103,10.12; Mich 7,19.23-25 **(c)** Rím 8,1-4; Jn 3,18; Jn 5,24

22. DEŇ PÁNOV

Otázka 57. Aké potešenie máš zo vzkriesenia tela z mŕtvych?

Odpoveď: Také, že po smrti sa nielen moja duša navráti ihneď ku Kristovi, k svojej hlave, **(a)** ale i moje telo bude vzkriesené mocou Kristovou a opäť sa zjednotí s dušou, a bude podobné slávnemu telu Kristovmu. **(b)**

(a) Lk 16,22; Lk 23,43; Fil 1,21,23 **(b)** 1Kor 15,53-54; Job 19,25-26; 1Jn 3,2; Fil 3,21

Otázka 58. Aké potešenie máš z článku viery o večnom živote?

Odpoveď: Také, že už aj teraz cítim vo svojom srdci počiatok večnej radosti **(a)** a po tomto smrteľnom živote dostane sa mi tak dokonalej spásy, ktorú „ani oko nevidalo, ani ucho neslýchalo a ktorá ani do srdca človeka nevstúpila“, aby som chválil Boha naveky. **(b)**

(a) 2Kor 5,2-3 **(b)** 1Kor 2,9; Jn 17,3

23. DEŇ PÁNOV

Otázka 59. Aký máš úžitok z toho, že takto veríš?

Odpoveď: Ten, že som spravodlivý v Kristovi pred Bohom a že som dedič večného života. **(a)**

(a) Ab 2,4; Rím 1,17; Jn 3,36

Otázka 60. Ako si spravodlivý pred Bohom?

Odpoveď: Jedine pravou vierou v Ježiša Krista. **(a)** Hoci ma svedomie obviňuje, že som hrubo prestúpil všetky Božie prikázania, nedodržel žiadne z nich, **(b)** a stále som naklonený k všetkému zlému; **(c)** bez ohľadu na to mi Boh bez akejkoľvek mojej zásluhy **(d)** púhou milosťou **(e)** daruje a pripočítava **(f)** dokonalé zadosťučinenie, **(g)** spravodlivosť a svätosť Kristovu, **(h)** a to tak, ako keby som bol nikdy ani nespáchal žiadny hriech, áno, ako keby som naplnil všetko, čo Kristova poslušnosť naplnila za mňa. **(i)** A to do tej miery, do akej prijímam toto obdarovanie veriacim srdcom. **(j)**

(a) Rím 3,21-25.28; Rím 5,1.2; Gal 2,16; Ef 2,8.9; Fil 3,9 **(b)** Rím 3,9 **(c)** Rím 7,23 **(d)** Tit 3,5; 5Mojž 9,6; Ez 36,22 **(e)** Rím 3,24; Ef 2,8 **(f)** Rím 4,4.5; 2Kor 5,19 **(g)** 1Jn 2,2 **(h)** 1Jn 2,1 **(i)** 2Kor 5,21 **(j)** Rím 3,22; Jn 3,18

Otázka 61. Prečo hovoríš, že si spravodlivý iba skrze vieru?

Odpoveď: Nie preto, že by ma Boh prijímal na základe hodnoty mojej viery, ale preto, že mojím ospravedlnením pred Bohom je iba zadosťučinenie, spravodlivosť a svätosť Kristova, **(a)** čo nemôžem prijať a privlastniť si žiadnym iným spôsobom, len samotnou vierou. **(b)**

(a) 1Kor 1,30; 1Kor2,2 **(b)** 1Jn 5,10

24. DEŇ PÁNOV

Otázka 62. Prečo však nemôžu byť naše dobré skutky celým alebo čiastočným ospravedlnením pred Bohom?

Odpoveď: Lebo ospravedlnenie, ktoré môže obstáť pred Božím súdom, musí byť úplne dokonalé vo všetkých svojich častiach, zodpovedajúce Božiemu zákonu **(a)** a tiež preto, že všetky naše najlepšie skutky v živote sú nedokonalé a poškvrnené hriechom. **(b)**

(a) Gal 3,10; 5Mojž 27,26 **(b)** Iz 64,6

Otázka 63. Nie sú azda naše dobré skutky zásluhou, keď predsa Boh dáva odmenu v tomto i v budúcom živote?

Odpoveď: Táto odmena nie je za zásluhy, ale z milosti. **(a)**

(a) Lk 17,10

Otázka 64. Nevedie toto učenie k ľahostajnosti a svetskosti?

Odpoveď: V žiadnom prípade, lebo nie je možné, aby tí, ktorí sú vštepení v Krista pravou vierou, neprinášali ovocie vďaky. **(a)**

(a) Mt 7,18; Jn 15,5

O SVIATOSTIACH

25. DEŇ PÁNOV

Otázka 65. Keďže sme účastníkmi Krista a Jeho dobrodení púhou vierou, odkiaľ pochádza viera?

Odpoveď: Viera pochádza od Ducha Svätého, **(a)** ktorý ju v našom srdci vznecuje zvestou evanjelia a utvrdzuje sviatosťami. **(b)**

(a) Ef 2,8.9; Ef 6,23; Jn 3,5; Fil 1,29 **(b)** Mt 28,19.20; 1Pt 1,22.23

Otázka 66. Čo sú to sviatosti?

Odpoveď: Sú to sväté viditeľné znamenia a pečate, ktoré Boh ustanovil k tomu, aby ich používaním plnšie vyhlásil a spečatil zaslúbenie evanjelia, totiž, že nám daroval slobodne odpustenie hriechov a večný život na základe jedinečnej obeti Krista dokonanej na kríži. **(a)**

a) 1Mojž 17,11; Rím 4,11; 5Mojž 30,6; 3Mojž 6,25; Žid 9,7-9.24; Ez 20,12; Iz 6,6.7; Iz 54,9

Otázka 67. Je tak Slovo ako aj sviatosti ustanovené a určené na to, aby upriamovalo našu vieru k obeti Krista na kríži ako jedinému základu nášho spasenia?

Odpoveď: Áno, naozaj, lebo Duch Svätý nás v evanjeliu učí a sviatosťami ubezpečuje, že celé naše spasenie je závislé od obeti Krista, ktorú za nás priniesol na kríži. **(a)**

(a) Rím 6,3; Gal 3,27

Otázka 68. Koľko sviatostí ustanovil Kristus v Novej zmluve, či v zákone?

Odpoveď: Dve, **(a)** a to svätý krst **(b)** a svätú Večeru Pánovu. **(c)**

(a) 1Kor 10,1-4; **(b)** Mt 28,19; **(c)** 1Kor 11,23-29

O SVÄTOM KRSTE

26. DEŇ PÁNOV

Otázka 69. Ako ti svätý krst pripomína a uisťuje ťa, že jediná obeť Kristova na kríži je pre teba skutočne užitočná?

Odpoveď: Tak, že Kristus toto vonkajšie obmytie vodou ustanovil **(a)** a pridal zaslúbenie, **(b)** že som tak isto obmytý Jeho krvou a Duchom od všetkej nečistoty mojej duše, t. j. zo všetkých mojich hriechov, **(c)** ako som aj obmytý zvonku vodou, ktorou sa všeobecne zmýva špina tela.

(a) Mt 28,19 **(b)** Mt 28,19; Sk 2,38; Mt 3,11; Mk 16,16; Jn 1,33; Rím 6,3.4 **(c)** 1Pt 3,21; Mk 1,4; Lk 3,3

Otázka 70. Čo znamená byť obmytý krvou a Duchom Kristovým?

Odpoveď: Znamená to prijať od Boha odpustenie hriechov zadarmo, pre zásluhu Kristovej krvi, ktorú preliat za nás svojou obeťou na kríži; **(a)** a tiež byť Svätým Duchom obnovenými a posvätenými za Kristove údy, aby sme mohli stále viac zomierať hriechu a viesť svätý a bezúhonný život. **(b)**

(a) Žid 12,24; 1Pt 1,2; Zjav 1,5; Zjav 7,14; Zach 13,1; Ez 36,25 **(b)** Jn 1,33; Jn 3,5; 1Kor 6,11; 1Kor 12,13; Rím 6,4; Kol 2,12

Otázka 71. Kde nám Kristus zaslúbil, že nás istotne obmyje svojou krvou a Duchom tak, ako sme obmytí vodou pri krste?

Odpoveď: V ustanovení krstu, v ktorom čítame: „Chodte teda, čiňte mi učeníkmi všetky národy, krstiac ich v meno Otca, i Syna, i Duchu Svätého.“ (Mt 28,19). A na ďalšom mieste: „Kto uverí a bude pokrstený, bude spasený, ale kto neuverí, bude odsúdený.“ (Mk 16,16). Toto zaslúbenie sa opakuje na miestach, kde Písmo nazýva krst „kúpeľom znovuzrodenia a obmytím hriechov“ (Tit 3,5). A ešte v Sk 22,16. **(a)**

(a) Tit 3,5; Sk 22,16

27. DEŇ PÁNOV

Otázka 72. Je teda samotný vonkajší krst vodou zároveň obmytím od hriechu?

Odpoveď: Vôbec nie, **(a)** lebo iba krv Ježiša Krista a Duch Svätý nás očisťuje od každého hriechu. **(b)**

(a) Mt 3,11; 1Pt 3,21; Ef 5,26.27 **(b)** 1Jn 1,7; 1Kor 6,11

Otázka 73. Prečo potom Duch Svätý nazýva krst „kúpeľom znovuzrodenia a obmytím hriechov“?

Odpoveď: Boh tak hovorí nielen z toho vážneho dôvodu, totiž nie iba preto, aby nás učil, že tak, ako sa zmýva vodou nečistota tela, tak aj našich hriechov nás zbavuje krv a Duch Ježiša Krista, **(a)** ale najmä preto, aby nás týmto Božím prísľubom a znamením uistil o tom, že sme duchovne čisti od našich hriechov tak skutočne, ako sme boli zvonka obmytí vodou. **(b)**

(a) Zjav 1,5; Zjav 7,14; 1Kor 6,11 **(b)** Mk 16,16; Gal 3,27

Otázka 74. Či je treba krstiť aj nemluvniatka?

Odpoveď: Áno, lebo aj tie, rovnako ako dospelí, prislúchajú do zmluvy a cirkvi Božej, **(a)** a tiež vykúpenie z hriechu **(b)** krvou Kristovou a Duchom Svätým, pôvodcom viery, sa im nezasľubuje menej ako dospelým, **(c)** preto ich musíme prijímať krstom, ako znamením zmluvy, do kresťanskej cirkvi a odlíšiť od detí neveriacich **(d)** tak, ako sa to robilo v Starom zákone obriezku, **(e)** namiesto ktorej je v Novom zákone ustanovený krst. **(f)**

(a) 1Mojž 17,7 **(b)** Mt 19,14 **(c)** Lk 1,15; Žalm 22,10; Iz 44,1-3; Sk 2,39 **(d)** Sk 10,47 **(e)** 1Mojž 17,14 **(f)** Kol 2,11-13

O SVÄTEJ VEČERI PÁNOVEJ

28. DEŇ PÁNOV

Otázka 75. Ako ti Večera Pánova pripomína a uisťuje ťa, že si účastník jedinej Kristovej obeti, dokonanej na kríži, a všetkých Jeho dobrodení?

Odpoveď: Tak, že Kristus prikázal mne a všetkým veriacim jesť z rozlomeného chleba a piť z kalicha na Jeho pamiatku. Pridal tieto zaslúbenia: **(a)** najprv, že Jeho telo bolo tak skutočne za mňa obetované a lámané na kríži a Jeho krv vyliala, ako svojimi očami vidím chlieb Pánov pre mňa lámaný a kalich mne podávaný. Ďalej, že On tak iste sýti moju dušu pre večný život ukrižovaným telom a vyliatou krvou, ako prijíмам z ruky kazateľa a okúšam svojimi ústami chlieb a kalich Pánov ako isté znamenia tela a krvi Krista.

(a) Mt 26,26-28; Mk 14,22-24; Lk 22,19.20; 1Kor 10,16.17; 1Kor 11,23-25; 1Kor 12,13

Otázka 76. Čo to teda znamená jesť ukrižované telo a piť preliatu krv Krista?

Odpoveď: Znamená to nielen si privlastniť veriacim srdcom všetky utrpenia a smrť Kristovu a tým získať odpustenie hriechov a večný život, **(a)** ale okrem toho, stále viac sa stotožňovať s Jeho svätým telom **(b)** cez Ducha Svätého, ktorý prebýva tak v Kristovi, ako aj v nás; takže hoci Kristus je v nebi **(c)** a my na zemi, predsa sme „telom z Jeho tela a kosťou z Jeho kostí“, **(d)** a tak žijeme a sme spravovaní naveky jedným Duchom, **(e)** ako keď údy toho istého tela sú spravované jednou dušou.

(a) Jn 6,35.40.47-54 **(b)** Jn 6,55.56 **(c)** Kol 3,1; Sk 3,21; 1Kor 11,26 **(d)** Ef 3,16; Ef 5,29.30.32; 1Kor 6,15.17.19; 1Jn 3,24; 1Jn 4,13; Jn 14,23 **(e)** Jn 6,56-58; Jn 15,1-6; Ef 4,15.16

Otázka 77. Kde Kristus zaslúbil, že bude tak iste sýtiť veriacich svojím telom a krvou, ako keď oni jedia z tohto lámaného chleba a pijú z tohto kalicha?

Odpoveď: V ustanovení Večere Pánovej, ako je napísané: **(a)** „Pán Ježiš v tú noc, keď dobrorečil, lámal a riekol: Vezmite, jedzte, toto je telo moje, ktoré sa za vás vydáva; to čiňte na moju pamiatku! Podobne po večeri vzal aj kalich a riekol: tento kalich je nová zmluva v mojej krvi: to čiňte, kedykoľvek budete piť, na moju pamiatku! Lebo kedykoľvek by ste jedli tento chlieb a pili z kalicha, zvestujete smrť Pánovu, dokiaľ neprídem!“ 1Kor 11,23-26

Toto zaslúbenie opakuje svätý apoštol Pavol slovami: „Či kalich dobrorečenia, ktorému dobrorečíme, nie je spoločenstvom krvi Kristovej? A chlieb, ktorý lámame, či nie je spoločenstvom tela Kristovho? Keďže je jeden chlieb, jedno telo sme, čo aj mnohí, lebo všetci máme podiel na jednom chlebe.“ 1Kor 10,16-17

(a) 1Kor 11,23-25; Mt 26,26-28; Mk 14,22-24; Lk 22,19.20; 1Kor 10,16.17

29. DEŇ PÁNOV

Otázka 78. Stáva sa chlieb a víno skutočným telom a krvou?

Odpoveď: Vôbec nie, **(a)** lebo rovnako ako voda pri krste sa nemení na krv Kristovu, ani sám hriech sa nezmyva, ale je iba znamením a utvrdením Božieho ustanovenia; **(b)** tak isto chlieb pri Večeri Pánovej sa nemení na skutočné Kristovo telo, **(c)** hoci v nadväznosti na podstatu a vlastnosti sviatostí sa nazýva telom Ježiša Krista.

(a) Mt 26,29 **(b)** Ef 5,26; Tit 3,5 **(c)** Mk 14,24; 1Kor 10,16.17.26-28 **(d)** 1Mojž 17,10.11.14.19; 2Mojž 12,11.13.27.43.48; 2Mojž 13,9; 1Pt 3,21; 1Kor 10,1-4

Otázka 79. Prečo nazýva Kristus chlieb „svojím telom“ a víno „svojou krvou“, alebo „novou zmluvou vo svojej krvi“ a apoštol Pavol „spoločenstvom tela a krvi Kristovej“?

Odpoveď: Kristus tým nie bez vážneho dôvodu hovorí, nielen preto, aby nás vyučoval, že tak ako sýti chlieb a víno náš pozemský život, práve tak je Jeho ukrižované telo a vyliata krv skutočným pokrmom a nápojom našej duše pre večný život; **(a)** ale najmä preto, že týmito viditeľnými znameniami a prísľubom nás uistuje, že sme práve tak skutočne účastníkmi Jeho pravého tela a krvi (pôsobením Ducha Svätého),

ako prijímame svojimi ústami tieto sväté znamenania na Jeho pamiatku; **(b)** a že všetky Jeho utrpenia a poslušnosť sú tak naozaj naše, ako by sme boli sami trpeli a vykonali zadosťučinenie Bohu za naše hriechy.

(a) Jn 6,51-55 **(b)** 1Kor 10,16-17

30. DEŇ PÁNOV

Otázka 80. Aký je rozdiel medzi Večerou Pánovou a pápežskou omšou?

Odpoveď: Večera Pánova nám dosvedčuje, že máme plné odpustenie všetkých hriechov jedinou obeťou Ježiša Krista, ktorú On sám raz dokonal na kríži, **(a)** a že my sme Duchom Svätým vštepení v Krista, **(b)** ktorý podľa ľudskej podstaty teraz nie je na Zemi, ale v nebi na pravici Boha Otca, **(c)** kde Ho budeme uctievať. **(d)** Omša naopak učí, že živí a mŕtvi nemajú odpustenie hriechov skrze utrpenia Krista, pokiaľ Kristus nie je kňazmi tiež denne za nich obetovaný; a ďalej, že Kristus je telesne prítomný v chlebe a víne, a preto sa má v nich uctievať; takže omša vo svojej podstate nie je ničím iným, ako popretím jedinej obeti a utrpenia Ježiša Krista a zavrhnutiahodnou modloslužbou. **(e)**

(a) Žid 7,27; Žid 9,12.25-28; Žid 10,10.12-14; Jn 19,30; Mt 26,28; Lk 22,19.20 **(b)** 1Kor 6,17; 1Kor 10,16 **(c)** Žid 1,3; Žid 8,1.2; Jn 20,17 **(d)** Mt 6,20.21; Jn 4,21-24; Lk 24,52; Sk 7,55.56; Kol 3,1; Fil 3,20.21; 1Tes 1,10; Žid 9,6-10 **(e)** Žid 9,26; Žid 10,12.14.19-31

Otázka 81. Pre koho je večera Pánova určená?

Odpoveď: Pre tých, ktorí opravdivo ľutujú svoje hriechy, ale tiež veria, že ich hriechy sú pre utrpenie Ježiša Krista odpustené a že ich zostávajúce slabosti sú prikryté Jeho utrpením a smrťou. Ďalej tiež pre tých, ktorí si úprimne želajú mať svoju vieru neprestajne upevňovanú a život posvätejší, ale pokrytci, ktorí sa neobracajú k Bohu úprimným srdcom, jedia a pijú si odsúdenie. **(a)**

(a) 1Kor 10,19-22; 1Kor 11,28.29

Otázka 82. Či sa môžu pripustiť k tejto večeri tí, ktorí vyznaním i životom preukazujú svoju bezbožnosť a neveru?

Odpoveď: Nie, neveriaci a bezbožní sa nemôžu pripustiť k stolu Pánovmu, lebo to by znehodnocovalo Božiu zmluvu a Jeho hnev by sa zapálil proti celému zhromaždeniu. **(a)** Preto je povinnosťou kresťanskej cirkvi na základe poverenia Krista a Jeho apoštolov vylúčiť tieto osoby mocou kľúčov nebeského kráľovstva, pokým nepreukážu zmenu života. **(b)**

(a) 1Kor 11,20.34; Iz 1,11-15; Iz 66,3; Jer 7,21-23; Žalm 50,16 **(b)** Mt 18,15-18

31. DEŇ PÁNOV

Otázka 83. Čo sú tie kľúče nebeského kráľovstva?

Odpoveď: Zvestovanie svätého evanjelia a kresťanská disciplína či exkomunikácia z kresťanskej cirkvi, ktorými sa otvára nebeské kráľovstvo pred veriacimi a zatvára pred neveriacimi.

Otázka 84. Akým spôsobom sa otvára a uzatvára nebeské kráľovstvo zvestou svätého evanjelia?

Odpoveď: Takto: keď sa na základe Kristovho prikázania vyhlasuje a verejne osvedčuje všetkým a každému veriacemu, že kedykoľvek prijímajú zaslúbenie evanjelia pravou vierou, všetky ich hriechy sú naozaj Bohom odpustené pre Kristove zásluhy. A naopak, keď sa vyhlasuje a osvedčuje všetkým neveriacim, že títo, keď nečinia úprimné pokánie, budú vystavení Božiemu hnevu a večnému odsúdeniu, pokiaľ sa neobrátia: **(a)** na základe tohto svedectva evanjelia ich Boh odsúdi tak v tomto živote, ako aj v budúcom.

(a) Mt 16,18.19; Mt 18,15-19; Jn 20,21-23

Otázka 85. Akým spôsobom sa uzatvára a otvára nebeské kráľovstvo kresťanskou disciplínou?

Odpoveď: Podľa rozkazu Krista, tí, ktorí pod menom kresťana vyznávajú nekresťanské učenie alebo žijú nekresťanským spôsobom, a po viacnásobnom bratskom napomenutí nezanechajú svoje omyly a zlý spôsob života, majú byť pokarhaní pred zborom alebo pred tými, ktorých zbor poverí; a ak odmietnu aj ich pokarhanie, má im byť nimi zakázané prijímanie sviatostí. Týmto sú vylúčení z kresťanskej cirkvi a Bohom samým z Kristovho kráľovstva. Keď však sľubujú a preukazujú skutočnú nápravu, majú byť znovu prijatí ako údovia Krista a Jeho cirkvi. **(a)**

(a) Mt 18,15-18; 1Kor 5,2-5.11; 2Tes 3,14.15; 2Kor 2,6-8

O VĎAČNOSTI

32. DEŇ PÁNOV

Otázka 86. Keďže sme oslobodení z našej biedy púhou milosťou skrze Krista a bez každej našej zásluhy, prečo máme robiť dobré skutky?

Odpoveď: Pretože Kristus, ktorý nás vykúpil a oslobodil svojou krvou, nás tiež obnovil Duchom Svätým na svoj obraz. Urobil to preto, aby sme dosvedčovali celým svojím správaním svoju vďačnosť Bohu za Jeho požehnanie **(a)** a Ho oslavovali, **(b)** a tiež preto, aby sme boli uistení vo viere **(c)** skrze jej ovocie a aby sme svojím zbožným životom získali našich blížnych pre Krista. **(d)**

(a) Rím 6,13; Rím 12,1.2; 1Pt 2,5.9.10; 1Kor 6,20 **(b)** Mt 5,16; 1Pt 2,12; 1Pt 1,6.7 **(c)** 2Pt 1,10; Mt 7,17; Gal 5,6.22.23 **(d)** 1Pt 3,1.2; Rím 14,19

Otázka 87. Nemôžu byť teda spasení tí, ktorí nie sú obrátení k Bohu a vedú zlý a nevďačný život?

Odpoveď: V žiadnom prípade, lebo Písmo Sväté vyhlasuje, že žiadni nečistí ľudia, modlári, cudzoložníci, zloději, žiadostivci, opilci, ohovárači, násilníci, a im podobní, nemôžu zdediť kráľovstvo Božie. **(a)**

(a) 1Kor 6,9.10; Ef 5,5.6; 1Jn 3,14

33. DEŇ PÁNOV

Otázka 88. Z koľkých častí pozostáva pravé obrátenie človeka?

Odpoveď: Z dvoch: z umŕtvenia starého a z oživenia nového človeka. **(a)**

(a) Rím 6,1.4-6; Ef 4,22-24; Kol 3,5-10; 1Kor 5,7; 2Kor 7,10

Otázka 89. Čo znamená umŕtvenie starého človeka?

Odpoveď: Je to úprimná ľútosť srdca nad tým, že sme svojimi hriechmi urazili Boha, a to, že naše hriechy vždy väčšmi nenávidíme a vyhýbame sa im. **(a)**

(a) Rím 8,13; Joel 2,13; Oz 6,1

Otázka 90. Čo znamená oživenie nového človeka?

Odpoveď: Je to úprimná radosť srdca v Bohu skrze Ježiša Krista, **(a)** a to, aby sme z lásky a ochotne žili podľa Božej vôle v každom dobrom skutku. **(b)**

(a) Rím 5,1; Rím 14,17; Iz 57,15 **(b)** Rím 6,10.11; Gal 2,20

Otázka 91. Ktoré skutky sú dobré?

Odpoveď: Dobré skutky sú len tie, ktoré konáme z pravej viery, **(a)** podľa Božieho zákona, **(b)** k Jeho sláve, **(c)** a nie tie, ktoré sa zakladajú na našej mienke, alebo na ľudských ustanoveniach. **(d)**

(a) Rím 14,23 **(b)** 3Mojž 18,4; 1Sam 15,22; Ef 2,10 **(c)** 1Kor 10,31 **(d)** 5Mojž 12,32; Ez 20,18.19; Iz 29,13; Mt 15,7-9

34 . DEŇ PÁNOV

Otázka 92. Ako znie Boží zákon?

Odpoveď: Boh hovoril všetky tieto slová: Ja som Hospodin, tvoj Boh, ktorý som ťa vyviedol z Egyptskej krajiny, z domu otroctva.

I. prikázanie

Nebudeš mať iných bohov okrem mňa!

II. prikázanie

Neurobíš si vyrezávanú modlu ani podobu ničoho, čo je na nebi hore, čo je na zemi dolu, alebo čo je vo vode pod zemou! Nebudeš sa im klaňať ani im slúžiť, lebo ja som Hospodin, tvoj Boh, Boh horliaci, ktorý trestám nepravosť otcov na synoch do tretieho až štvrtého pokolenia tých, ktorí ma nenávidia, a preukazujem milosť tisícom, ktorí ma milujú a zachovávajú moje prikázania.

III. prikázanie

Nebudeš brať meno Hospodina, svojho Boha, nadarmo; lebo Hospodin nenechá bez trestu toho, kto Jeho meno zneužije!

IV. prikázanie

Pamätaj na deň sviatočného odpočinku a svät' ho! Šesť dní budeš pracovať a konať všetku svoju prácu, ale siedmy deň je dňom sviatočného odpočinku pre Hospodina, tvojho Boha; nebudeš konať nijakú prácu ani ty, ani tvoj syn, ani tvoja dcéra, ani tvoj sluha, ani tvoja slúžka, ani tvoj dobytok, ani cudzinec, ktorý je v tvojich bránach, lebo za šesť dní učinil Hospodin nebesá i zem, more i všetko, čo je v nich, a siedmeho dňa odpočíval; preto Hospodin požehnal deň sviatočného odpočinku a posvätil ho!

V. prikázanie

Cti otca svojho i matku svoju, aby si dlho žil na zemi, ktorú ti dáva Hospodin, tvoj Boh!

VI. prikázanie

Nezabiješ!

VII. prikázanie

Nescudzoložíš!

VIII. prikázanie

Nepokradneš!

IX. prikázanie

Nevyslovíš krivé svedectvo proti svojmu blížnemu!

X. prikázanie

Nepožiadaš dom svojho blížneho! Nepožiadaš ženu svojho blížneho ani jeho sluhu, ani jeho slúžku, ani jeho vola, ani jeho osla, ani nič, čo patrí tvojmu blížnemu.

2Mojž 20; 5Mojž 5

Otázka 93. Ako sú rozdelené tieto prikázania?

Odpoveď: Na dve tabule. **(a)** Štyri prikázania na prvej tabuli nás vyučujú tomu, ako sa máme správať k Bohu, šesť prikázaní na druhej tabuli nám zase prikazuje naše povinnosti k blížnym. **(b)**

(a) 2Mojž 34,28; 5Mojž 4,13; 5Mojž 10,3.4 **(b)** Mt 22,37-40

Otázka 94. Čo požaduje Boh v prvom prikázaní?

Odpoveď: To, aby som z hĺbky srdca túžil po spasení svojej duše, vyhýbal sa a utekal od modlárstva, **(a)** čarodejníctva, veštenia, povery, **(b)** vzývania svätých alebo iných stvorení, **(c)** a učil sa správne poznávať jediného pravého Boha, **(d)** jedine Jemu dôverovať, **(e)** s pokorou **(f)** a trepezivosťou sa Mu poddávať **(g)** a očakávať jedine od Neho všetky veci **(h)** s láskou **(i)** a bážňou, **(j)** chváliac Ho celým svojím srdcom. **(k)** Takže sa radšej zriekam a opúšťam všetko stvorenstvo, než aby som sa oddal i tomu najmenšiemu, čo odporuje Jeho vôli. **(l)**

(a) 1Jn 5,21; 1Kor 6,9.10; 1Kor 10,7.14 (b) 3Mojž 19,31; 5Mojž 18,9-12 (c) Mt 4,10; Zjav 19,10; Zjav 22,8.9 (d) Jn 17,3 (e) Jer 17,5.7 (f) 1Pt 5,5.6 (g) Žid 10,36; Kol 1,11; Rím 5,3.4; 1Kor 10,10; Fil 2,14 (h) Žalm 104,27-30; Iz 45,7; Jk 1,17 (i) 5Mojž 6,5; Mt 22,37 (j) 5Mojž 6,2; Žalm 111,10; Pr 1,7; Pr 9,10; Mt 10,28 (k) Mt 4,10; 5Mojž 10,20.21 (l) Mt 5,29.30; Mt 10,37; Sk 5,29

Otázka 95. Čo je to modlárstvo?

Odpoveď: To, keď človek namiesto pravého Boha, ktorý sa zjavil vo svojom Slove, alebo okrem Neho, dôveruje iným alebo predstavovaným objektom. (a)

(a) Ef 5,5; 1Kron 16,26; Fil 3,19; Gal 4,8; Ef 2,12; 1Jn 2,23; 2Jn 1,9; Jn 5,23

35. DEŇ PÁNOV

Otázka 96. Čo požaduje Boh v druhom prikázaní?

Odpoveď: To, aby sme Ho nijakým spôsobom nezobrazovali (a) ani inakšie neuctievali, než ako to prikazuje vo svojom Slove. (b)

(a) 5Mojž 4,15-19; Iz 40,18-25; Rím 1,23.24; Sk 17,29 (b) 1Sam 15,23; 5Mojž 12,30-32; Mt 15,9

Otázka 97. Nemajú sa teda vôbec robiť spodobnenia?

Odpoveď: Boh sa žiadnym spôsobom nesmie spodobňovať. (a) Stvorenie síce možno spodobňovať, ale Boh zakazuje robiť spodobnenia stvorenia kvôli tomu, aby tieto boli uctievané, alebo aby Mu skrze nich ľudia slúžili. (b)

(a) Iz 40,25 (b) 2Mojž 23,24.25; 2Mojž 34,13.14.17; 4Mojž 33,52; 5Mojž 7,5; 5Mojž 12,3; 5Mojž 16,21; 2 Kráľ 18,3.4

Otázka 98. Nemožno aspoň pripustiť zobrazenia v kostoloch ako „knihy pre obecný ľud“?

Odpoveď: Nie, lebo si nesmieme robiť nároky, že sme múdrejší ako Boh, ktorý neučí svoj ľud nemými modlami, (a) ale živým kázaním svojho Slova. (b)

(a) Jer 10,8; Ab 2,18.19 (b) Rím 10,14.15.17; 2Pt 1,19; 2Tim 3,16.17

36. DEŇ PÁNOV

Otázka 99. Čo požaduje Boh v treťom prikázaní?

Odpoveď: To, aby sme kliatbami (a) alebo krivou prísahou, (b) ale aj zbytočnou prísahou (c) nevydali v posmech a zneužitie Božie meno a nestali sa ani účastníkmi týchto strašných hriechov mlčaním či

falošnou zhovievavosťou. **(d)** Sväté meno Božie máme spomínať iba s bázňou a úctou, **(e)** správne ho vyznávať **(f)** a uctievať **(g)** a oslavovať všetkými svojimi slovami a skutkami. **(h)**

(a) 3Mojž 24,11-16 **(b)** 3Mojž 19,12 **(c)** Mt 5,37; Jk 5,12 **(d)** 3Mojž 5,1; Pr 29,24 **(e)** Jer 4,2; Iz 45,23 **(f)** Rím 10,9.10; Mt 10,32 **(g)** Žalm 50,15; 1Tim 2,8 **(h)** Rím 2,24; 1Tim 6,1; Kol 3,16.17

Otázka 100. Je teda znesvätenie Božieho mena prisahaním a kliatbou tak odporný hriech, že Jeho hnev sa zapaluje aj proti tým, ktorí sa podľa svojich možností neusilujú zakázať a prekaziť takéto prisahanie a kliatbu?

Odpoveď: Dozaista je, **(a)** lebo niet väčšieho hriechu, popudzujúceho Boha, nad znesvätenie Jeho mena a preto prikázal, aby sa tento hriech trestal smrťou. **(b)**

a) Pr 29,24; 3Mojž 5,1 **(b)** 3Mojž 24,15.16

37. DEŇ PÁNOV

Otázka 101. Sme prisahať v mene Božom?

Odpoveď: Áno, vtedy, keď to požadujú sudcovia alebo keď je nevyhnutné, aby sme tým potvrdili vernosť a pravdu na slávu Božiu a bezpečnosť nášho blížneho, lebo takéto prisahať sa zakladá na Božom Slove **(a)** a právom ju používali svätí (t. j. veriaci – pozn. red.) tak v Starom, ako aj v Novom zákone. **(b)**

(a) 5Mojž 6,13; 5Mojž 10,20; Iz 48,1; Žid 6,16 **(b)** 1Mojž 21,24; 1Mojž 31,53.54; Joz 9,15.19; 1Sam 24,22; 2Sam 3,35; 1Kráľ 1,28-30; Rím 1,9; 2Kor 1,23

Otázka 102. Sme tiež prisahať v mene svätých alebo v mene iných stvorení?

Odpoveď: Nie, lebo zákonná prisaha je odvolaním sa na Boha, ktorý jediný pozná naše srdce, On dosvedčí pravdu, alebo ma potrestá, ak prisahám falošne. **(a)** To je česť, ktorá neprináleží žiadnemu stvoreniu. **(b)**

(a) 2Kor 1,23; Rím 9,1 **(b)** Mt 5,34-36; Jk 5,12

38. DEŇ PÁNOV

Otázka 103. Čo Boh požaduje v štvrtom prikázaní?

Odpoveď: Predovšetkým, aby sa vykonávala služba evanjelia a aby sa vyučovalo; **(a)** potom, aby som osobitne v Jeho deň, t. j. v deň odpočinku usilovne navštevoval Božiu cirkev, **(b)** počúval Jeho slovo, **(c)** prijímal sviatosť, **(d)** verejne volal k Pánovi **(e)** a prispieval v prospech chudobných. **(f)** Ďalej, aby som po všetky dni svojho života upustil od zlých skutkov a poddal sa Pánovi, aby mohol pracovať svojím Duchom Svätým vo mne: tak sa začína v tomto živote Jeho večný deň. **(g)**

(a) Tit 1,5; 2Tim 3,14.15; 1Tim 5,17; 1Kor 9,11.13.14; 2Tim 2,2 (b) Žalm 40,10.11; Žalm 68,27; Sk 2,42.46
(c) 1Tim 4,13.19; 1Kor 14,29.31 (d) 1Kor 11,33 (e) 1Tim 2,1-3.8-11; 1Kor 14,16 (f) 1Kor 16,2 (g) Iz 66,23

39. DEŇ PÁNOV

Otázka 104. Čo požaduje Boh v piatom prikázaní?

Odpoveď: To, aby som preukázal všetku úctu, lásku a vernosť svojmu otcovi a matke, a každej ďalšej autorite nado mnou, rešpektujúc ich dobré rady a pripomienky, (a) a tiež aby som trpezlivo znášal ich slabosti a nepevnosti, (b) lebo sa Bohu ľúbi spravovať nás skrze nich. (c)

(a) Ef 5,22; Ef 6,1-5; Kol 3,18.20-24; Pr 1,8; Pr 4,1; Pr 15,20; Pr 20,20; 2Mojž 21,17; Rím 13,1-7 (b) Pr 23,22; 1Mojž 9,24.25; 1Pt 2,18 (c) Ef 6,4.9; Kol 3,19-21; Rím 13,2.3; Mt 22,21

40. DEŇ PÁNOV

Otázka 105. Čo požaduje Boh v šiestom prikázaní?

Odpoveď: To, aby som ani v mysli, ani slovami, ani posunkami, a tým menej skutkami, sám alebo prostredníctvom niekoho iného, nezneuctil, neznenávidel, neporanil alebo nezabil svojho bližneho, (a) ale aby som odložil každú túžbu po odplate (b) a ani sám sebe neublížil, alebo sa úmyselne nevystavil akémukoľvek nebezpečenstvu. (c) Strážca poriadku je teda preto ozbrojený, aby zabránil vražde. (d)

(a) Mt 5,21.22; Mt 26,52; 1Mojž 9,6 (b) Ef 4,26; Rím 12,19; Mt 5,25; Mt 18,35 (c) Rím 13,14; Kol 2,23; Mt 4,7 (d) 1Mojž 9,6; 2Mojž 21,14; Mt 26,52; Rím 13,4

Otázka 106. Nehovorí však toto prikázanie iba o vražde?

Odpoveď: Keď Boh zakazuje vraždu, súčasne nás učí, že si oškliví jej príčiny; ako je závišť, (a) nenávišť, (b) hnev (c) a túžba po odplate. A toto všetko On považuje za vraždu. (d)

(a) Pr 14,30; Rím 1,29 (b) 1Jn 2,9.11 (c) Jk 1,20; Gal 5,19.21 (d) 1Jn 3,15

Otázka 107. Stačí, keď nikoho nezabijeme uvedeným spôsobom?

Odpoveď: Nie. Keď Boh zakazuje závišť, nenávišť a hnev, súčasne nám prikazuje milovať svojho bližneho ako seba samého, (a) preukazovať voči nemu trpezlivosť, pokoj, pokoru, zľutovanie a vôbec láskavý prístup (b) a zabrániť, aby sa mu ublížilo, keď je to v našej moci. (c) Ba aby sme činili dobro dokonca aj našim nepriateľom. (d)

(a) Mt 7,12; Mt 22,39; Rím 12,10 (b) Ef 4,2; Gal 6,1.2; Mt 5,5.7.9; Rím 12,18; Lk 6,36; 1Pt 3,8; Kol 3,12; Rím 12,10.15 (c) 2Mojž 23,5 (d) Mt 5,44.45; Rím 12,20.21

41. DEŇ PÁNOV

Otázka 108. Čo nás učí siedme prikázanie?

Odpoveď: To, že Boh zatracuje všetku nečistotu, **(a)** a preto si ju musíme tiež celým naším srdcom oškliviť **(b)** a žiť cudne a zdržanlivo, **(c)** či už v svätom manželstve, alebo v živote bez manželstva. **(d)**

(a) 3Mojž 18,27.28 **(b)** Jud 1,23 **(c)** 1Tes 4,3-5 **(d)** Žid 13,4; 1Kor 7,7-9.27

Otázka 109. Zakazuje Boh v tomto prikázaní iba cudzoložstvo a iné podobné závažné hriechy?

Odpoveď: Nakoľko naše telo ako aj duša je chrámom Ducha Svätého, prikazuje nám ho zachovať čistým a svätým, a preto zakazuje všetky nečisté skutky, posunky, slová, **(a)** myšlienky, túžby **(b)** a všetko, čo k tomu môže ľudí zväzdať. **(c)**

(a) Ef 5,3.4; 1Kor 6,18-20 **(b)** Mt 5,27.28 **(c)** Ef 5,18; 1Kor 15,33

42. DEŇ PÁNOV

Otázka 110. Čo Boh zakazuje v ôsmom prikázaní?

Odpoveď: Boh nezakazuje iba krádež **(a)** a lúpež **(b)**, čo je trestné, ale rozumie pod slovom krádež všetky zlé úskoky a úmysly, ktorými by sme si chceli privlastniť niečo, čo patrí nášmu bližnému, **(c)** či už silou alebo zdanlivo oprávnené, napr. nespravodlivým vážením a meraním, podvodným obchodom, **(d)** falšnými peniazmi, úžerníctvom **(e)** alebo akýmkoľvek iným Bohom zakázaným spôsobom. Sem patrí aj chamtivosť **(f)** a zneužitie či ničenie Jeho darov. **(g)**

(a) 1Kor 6,10 **(b)** 1Kor 5,10; Iz 33,1 **(c)** Lk 3,14; 1Tes 4,6 **(d)** Pr 11,1; Pr 16,11; Ez 45,9-12; 5Mojž 25,13-16 **(e)** Žalm 15,5; Lk 6,35 **(f)** 1Kor 6,10 **(g)** Pr 23,20.21; Pr 21,20

Otázka 111. Čo teda Boh požaduje v tomto prikázaní?

Odpoveď: Aby som vždy uprednostňoval svojho bližného, kde len môžem, a aby som sa s ním delil tak, ako si želim, aby sa iní so mnou delili. **(a)** Ďalej tiež, aby som verne pracoval tak, aby som mohol pomáhať tým, ktorí to potrebujú. **(b)**

(a) Mt 7,12 **(b)** Ef 4,28

43. DEŇ PÁNOV

Otázka 112. Čo sa požaduje v deviatom prikázaní?

Odpoveď: Aby som proti nikomu falošne nesvedčil **(a)** ani neprekrúcal jeho slová, **(b)** nikoho neohováral a neosočoval, **(c)** nesúdil unáhle a bez vypočutia a ani sa k nikomu v tom nepripájal; **(d)** ale aby som vylúčil akúkoľvek lož a podvod, lebo to sú skutky diablove, **(e)** ktorými by som si privolal ťažký Boží hnev; **(f)** podobne, aby som na súde či inom podobnom pojednávaní miloval pravdu, hovoril ju jednoznačne a vyznával ju. **(g)** Tiež, aby som tak, ako len môžem, obraňoval a napomáhal cti a dobrému menu svojho blížneho. **(h)**

(a) Pr 19,5.9; Pr 21,28 **(b)** Žalm 15,3; Žalm 50,19.20 **(c)** Rím 1,29.30 **(d)** Mt 7,1.2; Lk 6,37 **(e)** Jn 8,44 **(f)** Pr 12,22; Pr 13,5 **(g)** 1Kor 13,6; Ef 4,25 **(h)** 1Pt 4,8

44. DEŇ PÁNOV

Otázka 113. Čo od nás požaduje desiate prikázanie?

Odpoveď: Aby v našom srdci nikdy nevznikla ani len najmenšia náklonnosť či myšlienka protichodná Božím prikázaniam, ale aby sme každý hriech vždy celým srdcom nenávideli a tešili sa z každej spravodlivosti. **(a)**

(a) Rím 7,7

Otázka 114. Môžu však ľudia obrátení k Bohu dokonale dodržať všetky prikázania?

Odpoveď: Nie, dokonca aj najsvätejší (t. j. najzbožnejší – pozn. red.) ľudia, pokiaľ sú v tomto živote, naplňajú iba nepatrnú čiastku tejto poslušnosti. **(a)** Predsa to však znamená, že s úprimným predsavzatím začali žiť nie iba podľa niektorých, ale podľa všetkých Božích prikázaní. **(b)**

(a) 1Jn 1,8-10; Rím 7,14.15; Kaz 7,20; 1Kor 13,9 **(b)** Rím 7,22; Žalm 1,2; Jk 2,10

Otázka 115. Prečo žiada Boh tak dôrazne hlásať desatoro prikázaní, keď ich v tomto živote žiaden človek dodržať nemôže?

Odpoveď: Po prvé, aby sme sa po celý život učili viac a viac poznávať **(a)** našu hriešnu podstatu a tak horlivejšie hľadali odpustenie hriechov a spravodlivosť v Kristovi. **(b)** Podobne, aby sme sa stále usilovali a modlili k Bohu o milosť Ducha Svätého, aby sme sa čoraz väčšmi približovali Božiemu obrazu, až pokým nedôjdeme k dokonalosti pripravenej pre nás v budúcom živote. **(c)**

(a) Rím 3,20; 1Jn 1,9; Žalm 32,5 **(b)** Mt 5,6; Rím 7,24.25 **(c)** 1Kor 9,24; Fil 3,11-14

O MODLITBE

45. DEŇ PÁNOV

Otázka 116. Prečo je potrebné, aby sa kresťan modlil?

Odpoveď: Preto, lebo modlitba je hlavnou časťou vďačnosti, ktorú Boh žiada od nás. **(a)** Ďalej preto, lebo Boh dáva svoju milosť a svojho Ducha Svätého len tým, ktorí si tieto dary od Neho v úprimných modlitbách neprestajne prosia, a vzdávajú Mu za to vďaku. **(b)**

(a) Žalm 50,14.15 **(b)** Mt 7,7.8; Lk 11,9.10.13; 1Tes 5,17

Otázka 117. Čím sa vyznačuje modlitba, ktorá je Bohu lúba a ktorú vypočuje?

Odpoveď: Predovšetkým, aby sme sa zo srdca modlili **(a)** iba k jedinému pravému Bohu, ktorý sa zjavil vo svojom Slove **(b)** a prikázal nám, aby sme od Neho žiadali všetky veci. **(c)** Ďalej, aby sme správne a úplne poznali svoju biedu a úbohosť, **(d)** aby sme sa hlboko pokorili v prítomnosti jeho Božskej vznešenosti. **(e)** Napokon, aby sme boli plne presvedčení, že On – nehľadiac na to, že sme toho nehodní – vypočuje istotne našu modlitbu pre zásluhy Krista, nášho Pána **(f)** tak, ako to zaslúbil vo svojom Slove. **(g)**

(a) Jn 4,24; Žalm 145,18 **(b)** Zjav 19,10; Jn 4,22-24 **(c)** Rím 8,26; 1Jn 5,14; Jk 1,5 **(d)** 2Kron 20,12. **(e)** Žalm 2,11; Žalm 34,19; Iz 66,2 **(f)** Rím 10,14; Jk 1,6 **(g)** Jn 14,13.14; Jn 16,23; Dan 9,17.18 **(h)** Mt 7,8; Žalm 27,8

Otázka 118. Čo si máme prosiť od Boha podľa Jeho príkazu?

Odpoveď: O všetky veci potrebné pre dušu i telo, **(a)** ktoré Kristus, náš Pán, zahrnul do modlitby, ktorú nás On sám naučil.

(a) Jk 1,17; Mt 6,33

Otázka 119. Ako znie táto modlitba? **(a)**

Odpoveď: Otče náš, ktorý s v nebesiach,

1. posväť sa meno Tvoje.
 2. Príď kráľovstvo Tvoje.
 3. Buď vôľa Tvoja ako v nebi, tak aj na zemi.
 4. Chlieb náš každodenný daj nám dnes.
 5. A odpusť nám viny naše, ako i my odpúšťame vinníkom svojim.
 6. A neuveď nás do pokušenia, ale zbav nás od zlého.
- Lebo Tvoje je kráľovstvo i moc, i sláva, na veky.
Amen.

(a) Mt 6,9-13; Lk 11,2-4

46. DEŇ PÁNOV

Otázka 120. Prečo prikazuje Kristus, aby sme oslovovali Boha: „Otče náš?”

Odpoveď: Preto, aby sa v nás vzbudila hneď na začiatku našej modlitby detinská dôvera a úcta k Bohu, čo je základom modlitby. Boh sa stal naším Otcom v Kristovi, a keď Ho v pravej viere prosíme, neodoprie nám zďaleka toľko, koľko nám odopierajú naši rodičia pri pozemských záležitostiach. **(a)**

(a) Mt 7,9-11; Lk 11,11-13

Otázka 121. Prečo je pripojené: „ktorý si v nebesiach”?

Odpoveď: Preto, aby sme nemali o Božom nebeskom majestáte pozemské predstavy, **(a)** a aby sme od Jeho všemohúcnosti očakávali všetko nevyhnutné pre našu dušu i telo. **(b)**

(a) Jer 23,23.24; Sk 17,24.25.27 **(b)** Rím 10,12

47. DEŇ PÁNOV

Otázka 122. Ako znie prvá prosba?

Odpoveď: „Posväť sa meno Tvoje”. To znamená, daj nám predovšetkým, aby sme Ťa správne poznali **(a)** a uctievali, oslavovali a chválili Ťa **(b)** za všetky Tvoje skutky, v ktorých sa jasne zjavila Tvoja moc, múdrosť, dobrota, spravodlivosť, milosť a pravda. Ďalej tiež, aby sme mohli tak usporiadať a viesť svoj celý život, myslenie, slová i skutky, aby sme nespôsobili rúhanie Tvojmu menu, ale naopak, aby sa kvôli nám Tvojmu menu dostávalo chvály a slávy. **(c)**

(a) Jn 17,3; Jer 9,24; Jer 31,33.34; Mt 16,17; Jk 1,5; Žalm 119,105 **(b)** Žalm 119,137; Lk 1,46.47.68.69; Rím 11,33-36 **(c)** Žalm 71,8; Žalm 115,1

48. DEŇ PÁNOV

Otázka 123. Ako znie druhá prosba?

Odpoveď: „Príd' kráľovstvo Tvoje", to znamená, vládni nám tak svojím Slovom a Duchom, aby sme sa stále viacej Tebe poddávali. **(a)** Zachovaj svoju cirkev a daj jej vzrast. **(b)** Znič skutky diablove a každé násilie, ktoré by sa pozdvihovalo proti Tebe, a tiež každý zlý plán vymyslený proti Tvojmu svätému Slovu, **(c)** dokiaľ sa neuskutoční Tvoje kráľovstvo v plnosti **(d)** a Ty budeš všetko vo všetkom. **(e)**

(a) Mt 6,33; Žalm 119,5; Žalm 143,10 **(b)** Žalm 51,18; Žalm 122,6-9 **(c)** 1Jn 3,8; Rím 16,20 **(d)** Zjav 22,17.20; Rím 8,22.23 **(e)** 1Kor 15,28

49. DEŇ PÁNOV

Otázka 124. Ako znie tretia prosba?

Odpoveď: „Bud' vôľa Tvoja ako v nebi, tak aj na zemi“. To znamená, daruj nám a všetkým ľuďom, **(a)** aby sme zapreli svoju vlastnú vôľu a bez reptania poslúchali Tvoju vôľu, ktorá jediná je dobrá. **(b)** Aby každý na svojom mieste a vo svojom povolání videl a konal svoje povinnosti **(c)** tak ochotne a verne, ako to robia anjeli v nebi. **(d)**

(a) Mt 16,24; Tit 2,11.12 **(b)** Lk 22,42; Ef 5,10; Rím 12,2 **(c)** 1Kor 7,24 **(d)** Žalm 103,20.21

50. DEŇ PÁNOV

Otázka 125. Ako znie štvrtá prosba?

Odpoveď: „Chlieb náš každodenný daj nám dnes“. To znamená, prosíme, poskytni nám všetko potrebné pre naše telo, **(a)** aby sme Ťa mali za jediný zdroj všetkého dobrého. **(b)** Bez Tvojho požehnania nám nemôže prospievať ani naša starostlivosť, ani usilovnosť, dokonca ani Tvoje dary. **(c)** Práve preto máme odvrátiť našu dôveru od akéhokoľvek stvorenia a dúfať len v Teba samotného. **(d)**

(a) Žalm 104,27.28; Žalm 145,15.16; Mt 6,25.26 **(b)** Jk 1,17; Sk 14,17; Sk 17,27.28 **(c)** 1Kor 15,58; 5Mojž 8,3; Žalm 37,3-5.16; Žalm 127,1.2 **(d)** Žalm 55,23; Žalm 62,11; Žalm 146,3; Jer 17,5.7

51. DEŇ PÁNOV

Otázka 126. Ako znie piata prosba?

Odpoveď: „A odpusť nám naše viny, ako aj my odpúšťame vinníkom svojim“. To znamená, prosíme pre Kristovu krv, nepočítaj nám, úbohým hriešnikom, naše previnenia ani zlé sklony, ktoré sa nás vždy pridŕžajú; **(a)** a keďže cítime prítomnosť Tvojej milosti v nás, pevne sme sa rozhodli zo srdca odpustiť svojim blížnym. **(b)**

(a) Žalm 51,1-7; Žalm 143,2; 1Jn 2,1.2; Rím 8,1 **(b)** Mt 6,14.15

52. DEŇ PÁNOV

Otázka 127. Ako znie šiesta prosba?

Odpoveď: „Neuved' nás do pokušenia, ale zbav nás od zlého“. To znamená, že nakoľko my sami sme tak slabí, že nemôžeme obstáť ani na okamih **(a)** a popri tom ešte naši smrteľní nepriatelia – diabol, **(b)** svet,

(c) naše vlastné telo **(d)** – neprestávajú na nás útočiť, preto zachovaj a posilni nás mocou svojho Ducha Svätého, aby sme v duchovnom boji nepodľahli, **(e)** ale aby sme mohli vytrvalo a pevne odolávať našim nepriateľom, kým nakoniec nedosiahneme úplné víťazstvo. **(f)**

(a) Jn 15,5; Žalm 103,14 **(b)** 1Pt 5,8; Ef 6,12 **(c)** Jn 15,19 **(d)** Rím 7,23; Gal 5,17 **(e)** Mt 26,41; Mk 13,33 **(f)** 1Tes 3,13; 1Tes 5,23

Otázka 128. Ako zakončuješ túto modlitbu?

Odpoveď: „Lebo Tvoje je kráľovstvo i moc, i sláva, na veky“ znamená, toto všetko prosíme od Teba, lebo Ty si náš Kráľ všemohúci, chceš a dokážeš nám darovať všetko dobré, **(a)** a my sa za to všetko modlíme, aby nie my, ale Tvoje sväté meno bolo oslavované naveky. **(b)**

(a) Rím 10,11.12; 2Pt 2,9 **(b)** Jn 14,13; Jer 33,8.9; Žalm 115,1

Otázka 129. Čo znamená slovo „Amen“?

Odpoveď: „Amen“ znamená, že skutočne a iste sa tak má stať, lebo Boh omnoho istejšie vypočuje moju modlitbu, než nakoľko cítim vo svojom srdci, že to od Neho očakávam. **(a)**

(a) 2Kor 1,20; 2Tim 2,13